

U Z A S A D N I E N I E

Obszar Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079 został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Borzyszkowska PLH220079 Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Borzyszkowska PLH220079 (Dz.U. z 2021 poz. 375).

Wcześniej obszar Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dz.U L. 33/146 z 8.02.2011), której aktualne brzmienie zawiera decyzja Komisji Europejskiej (UE) 2025/256 z dnia 7 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia osiemnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2025) 749).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowolający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzja o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;

- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3;
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru SOO Ostoja Borzyszkowska PLH220079, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, umożliwi zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy. W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz.428), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Borzyszkowska (PLH220079) przedmiotami ochrony są siedliska przyrodnicze: 3110 Jeziora lobeliowe, 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto Nanojuncetea*, 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria* spp.), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz gatunek rośliny: 1903 lipiennik Loesela *Liparis loeseli*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności, które objęły m.in.:

- 1) Opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824);
- 2) Ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody. Projekt planu zadań ochronnych obejmuje część obszaru Natura 2000 o powierzchni 6445,90 ha znajdującą się poza obszarem rezerwatu przyrody „Ostrów Trzebielski”, dla którego ustanowiono plan ochrony, który uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.
- 3) Ustalenie oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż siedliska: 3110 jeziora lobeliowe uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto Nanojuncetea* uzyskały niezadowalającą (U1), 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charceteria* spp.) uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*) uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk uzyskały ocenę złą (U2), 1903 lipiennik Loesela *Liparis loeseli* uzyskał ocenę złą (U2). Nie odnotowano występowania siedliska 7210 torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), które w SDF opracowanym dla SOO Ostoja Borzyszkowska PLH220079, występuje z oceną reprezentatywności D (nieznacząca) dlatego proponuje się usunięcie informacji o tym siedlisku z pkt. 3.1 Standardowego Formularza Danych. Pozostałe siedliska, które pierwotnie SDF opracowany dla SOO Ostoja Borzyszkowska wykazywał z oceną reprezentatywności D (nieznacząca) oceniono następująco: 3160 naturalne, dystroficzne zbiornik wodne uzyskały ocenę niezadowalającą (U1) – 3 jeziora o łącznej powierzchni 1,47 ha, 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio*, *Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*) uzyskały ocenę złą (U2) – proponuje się usunięcie z SDF, 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) uzyskał ocenę złą (U2) – utrzymanie reprezentatywności z oceną D (nieznacząca), Natomiast gatunki z oceną populacji D (nieistotna) tj. 1337 bóbr europejski *Castor fiber* uzyskał ocenę właściwą (FV), 1831 elisma wodna *Luronium natans* nie potwierdzono występowania. W trakcie prac terenowych zinventaryzowano dodatkowo siedliska, do tej pory nie wykazywane w SDF: 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), które uzyskały ocenę złą (U2). Odnotowano jeden płat siedliska 9110 o powierzchni ok. 0,39 ha, który położony jest na stromej skarpie rzeki Osusznicy i jest częścią enklawy leśnej otoczonej łąkami i polami. Płat charakteryzuje się zniekształconym drzewostanem, podszytem i runem. Dodatkowo przez płat przepędzane jest często bydło. Z tego powodu jego reprezentatywność należy określić jako D (nieznacząca); 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne uzyskały ocenę niezadowalającą (U1). W granicach obszaru siedlisko 91D0 odnotowano w obrębie 3 niewielkich płatów. Dwa z nich to typowe bory bagienne, które rozwinęły się w bezodpływowych zagłębieniach terenowych, w obrębie dawnych

torfowisk mszarnych. Trzeci płat rozwinął się przy krawędzi doliny rzeczki Osusznicy w sąsiedztwie torfowiska alkalicznego stąd jego dość nietypowy skład gatunkowy oraz fizjonomia. Zajmują powierzchnię ok. 2,99 ha. Proponuje się wpisanie tego siedliska do pkt. 3.1 Standardowego Formularza Danych jako nowy przedmiot ochrony.

Zmiana powierzchni poszczególnych siedlisk przyrodniczych w stosunku do powierzchni podanych w SDF-ie wynika z rzeczywistej powierzchni siedlisk w obszarze stwierdzonej w oparciu o przeprowadzoną szczegółową inwentaryzację przyrodniczą.

W związku z powyższym zostanie złożony wniosek do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczący aktualizacji danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych. Po akceptacji wniosku przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Komisję Europejską, wszczęta zostanie procedura zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079 uwzględniająca powyższe zmiany. W momencie zmiany rozporządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zmieni zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, tak aby uwzględniało stan faktyczny.

- 4) Przeanalizowanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunku. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunku należy w szczególności zaliczyć:

Dla siedliska 3110 zagrożenia istniejące: rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, odpadki i odpady stałe, obce gatunki inwazyjne, inne typy zabudowy, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, susze i zmniejszenie opadów, wypas, zabudowa rozproszona; zagrożenia potencjalne: intensywna hodowla ryb, intensyfikacja, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, inne typy zabudowy, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, obce gatunki inwazyjne, susze i zmniejszenie opadów, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;

Dla siedliska 3130: zagrożenia istniejące: inne typy zabudowy, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych, wypas;

Dla siedliska 3140 zagrożenia istniejące: rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych, wędkarstwo, pojazdy zmotoryzowane, inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, zabudowa rozproszona, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, wypas, nieintensywny wypas bydła, inne typy zabudowy, zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych), pobór wód powierzchniowych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; zagrożenia potencjalne: intensywna hodowla ryb, intensyfikacja, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, zabudowa rozproszona, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, obce gatunki inwazyjne, zmiana składu gatunkowego, sukcesja, susze i zmniejszenie opadów, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, eutrofizacja.

Dla siedliska 3150 zagrożenia istniejące: rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych, modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, obce gatunki inwazyjne, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; zagrożenia potencjalne: intensywna hodowla ryb, intensyfikacja

rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, obce gatunki inwazyjne, susze i zmniejszenie opadów, intensywna hodowla ryb, intensyfikacja, inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych, rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych.

Dla siedliska 3260 zagrożenia istniejące: Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja, Zabudowa rozproszona,

Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, Odpadki i odpady stałe.

Dla siedliska 7140 zagrożenia istniejące: susze i zmniejszenie opadów

Dla siedliska 7230 zagrożenia istniejące: susze i zmniejszenie opadów, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, zaniechanie, brak koszenia

Dla gatunku 1903 zagrożenia istniejące: susze i zmniejszenie opadów, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie

- 5) Sformułowanie celów działań ochronnych do osiągnięcia w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. Określono cele ochronne dla poszczególnych wskaźników oraz ogólne cele ochronne dla każdego siedliska przyrodniczego i gatunku rośliny będących przedmiotami ochrony w obszarze:
- 6) Ustalenie działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru.
- 7) W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 i znajdujących się w obszarze objętym planem zadań ochronnych, zaplanowano między innymi następujące działania:

Dla siedlisk 3110 i 3130:

1. Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska poprzez zapewnienie wyłączenia jezior z gospodarki rybackiej – zmiany zapisów w nowo zawieranych umowach dzierżawy/operatach rybackich. Działanie priorytetowe.
2. Dostosowanie obecnej gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska poprzez zapewnienie:
 - wędkowania bez zanęcania (dopuszczalne może być stosowanie zanęt w formie gliny wędkarskiej i larw bezkręgowców (ochotkowate i tzw. „dzikuny”)).
 - niezarybiania gatunkami obcymi (w tym karpem).
3. Realizacja działania wymaga zmian regulaminów amatorskiego połowu ryb, zmiany warunków dzierżawy jezior oraz egzekwowania ww. zaleceń. Działanie priorytetowe.
4. Wzmocnienie kontroli związanych z przeciwdziałaniem kłusownictwu rybackiemu i wędkarskiemu. Działanie priorytetowe.
5. Określenie struktury ilościowej i składu gatunkowego ichtiofauny w dwóch jeziorach lobeliowych oraz opracowanie wskazań szczegółowych do gospodarki rybackiej w tych jeziorach – na podstawie odłowów kontrolnych. Odłowy zgodnie z metodami określania składu i monitoringu ichtiofauny w polskich jeziorach, w terminie i porze największej aktywności ryb, zgodnie z zaleceniami normy CEN (2005), dostosowanej do lokalnych warunków siedliskowych, z zastosowaniem zestawu sieci nordyckich, zgodnie z normą EN 14757 (Appelberg 2000).

6. Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: niestosowanie cięć zupełnych w drzewostanach tworzących pas bezpośrednio przyległy do brzegu jezior o szer. ok dwóch wysokości drzewostanu.

Dla siedlisk 3140 i 3130:

1. Dostosowanie obecnej gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska poprzez:
 - niezarybianie jezior ramienicowych gatunkami obcymi (w tym karpem)
 - wędkowanie bez zanęcania (dopuszczalne może być stosowanie zanęt w formie gliny wędkarskiej i larw bezkręgowców (ochotkowate i tzw. „dzikuny”))
 - niewypuszczanie po odłowieniu gatunków obcych (karpia, amura, tołpygi, karasia srebrzystego i jesiotra)
 - nie stosowanie odłowów sieciami ciągnionymi

Realizacja działania wymaga wprowadzenia odpowiednich zapisów do operatów rybackich, regulaminów amatorskiego połowu ryb, zmiany warunków dzierżawy oraz egzekwowania ww. zaleceń. Działanie priorytetowe.

2. Realizacja gospodarki rybackiej dostosowanej do wymogów ochrony siedliska poprzez zapewnienie w przyszłych operatach rybackich i umowach dzierżawy następujących zapisów regulujących gospodarkę rybacką:

- 1) gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb właściwej dla danego typu wód;

- 2) modyfikacja zasad gospodarki rybackiej zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z ekspertyzy określającej strukturę ilościową i skład gatunkowy ichtiofauny w jeziorach ramienicowych.

- 3) modyfikacja zasad gospodarki rybackiej poprzez wyłączenia z odłowów gospodarczych narzędziami ciągnionymi, dopuszczenie odłowów narzędziami stawnymi;

- 4) modyfikacja zasad gospodarki rybackiej poprzez zarybienia wyłącznie gatunkami rodzimymi ryb pochodzącymi z dorzecza Brdy lub innych rzek pomorskich uchodzących do Bałtyku oraz wykluczenie zarybień gatunkami obcymi;

- 5) modyfikacja zasad gospodarki rybackiej dotyczącej amatorskich połowów ryb poprzez niezaniecanie ryb z wyjątkiem zanęt przygotowanych z gliny wędkarskiej i larw bezkręgowców;

Działanie priorytetowe.

3. Analiza rybackiego użytkowania w cyklu pięcioletnim. Realizacja działania powinna wykazać kierunki gospodarki rybackiej oraz ewentualne zabiegi niekorzystnie wpływające na przedmiot ochrony.

4. Zapobieganie niszczeniu roślinności ramienicowej poprzez nieużytkowanie na jeziorach w obszarze skuterów, łodzi napędzanych silnikami spalinowymi oraz silnikami elektrycznymi o mocy silnika ponad 30 KM, za wyjątkiem sytuacji związanych z działaniami ratowniczymi i wypadkami losowymi przez uprawnione służby.

5. Dostosowanie sposobów zagospodarowania i użytkowania jezior do wymogów ochrony siedliska poprzez:

- nielokalizowanie w obrębie siedliska wodopojów dla bydła.

- nielokalizowanie w obrębie siedliska tzw. „houseboatów”.

6. Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: pozostawienie strefy ok. 25 m wokół jezior do naturalnej sukcesji lub tworzenie stref buforowych w postaci trwałych użytków zielonych z wyłączeniem możliwości nawożenia i stosowania środków ochrony roślin;

7. Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: niestosowanie cięć zupełnych w drzewostanach tworzących pas bezpośrednio przyległy do brzegu jeziora o szer. ok. dwóch wysokości drzewostanu.

Dla siedlisk 3150 i 3130:

1. Realizacja gospodarki rybackiej dostosowanej do wymogów ochrony siedliska poprzez zapewnienie w przyszłych operatach rybackich i umowach dzierżawy zbiorników wodnych nie będących obwodami rybackimi następujących zapisów regulujących gospodarkę rybacką:
 - 1) rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym;
 - 2) gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb właściwej dla danego typu wód;
 - 3) modyfikacja zasad gospodarki rybackiej poprzez zarybienia wyłącznie gatunkami rodzimymi ryb pochodzącymi z dorzecza Brdy lub innych rzek pomorskich uchodzących do Bałtyku oraz wykluczenie zarybień gatunkami obcymi (w tym karpem).Działanie priorytetowe.
2. Analiza rybackiego użytkowania w cyklu pięcioletnim. Realizacja działania powinna wykazać kierunki gospodarki rybackiej oraz ewentualne zabiegi niekorzystnie wpływające na przedmiot ochrony.
3. Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: pozostawienie strefy ok. 25 m wokół jezior do naturalnej sukcesji lub tworzenie stref buforowych w postaci trwałych użytków zielonych z wyłączeniem możliwości nawożenia i stosowania środków ochrony roślin – działanie również dla siedliska 3130.
4. Wzmocnienie kontroli związanych z przeciwdziałaniem kłusownictwu rybackiemu i wędkarskiemu.
5. Dostosowanie sposobów zagospodarowania i użytkowania jezior do wymogów ochrony siedliska poprzez nielokalizowanie „housebotów”.

Dla siedliska 3260:

1. Zachowanie naturalności koryta, strefy brzegowej i doliny rzecznej Prądzony na odcinku od hodowli pstrąga powyżej Upiłki do miejscowości Upiłka, poprzez nietworzenie barier, pozostawienie bez jakichkolwiek form zainwestowania, nienaruszanie warunków wodnych. Dopuszcza się prace związane z utrzymaniem istniejących mostów. Działanie priorytetowe.

Dla siedliska 7140:

1. Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez:

- pozostawienie drzewostanu w pasie o szerokości ok. 25 m (jednej wysokości drzewostanu) od brzegu torfowiska do naturalnego rozwoju, za wyjątkiem ewentualnej eliminacji gatunków obcych geograficznie i ekologicznie oraz ewentualnego kształtowania struktury tej strefy za pomocą cięć pielęgnacyjnych lub przerębowych. Dopuszczalnym wyjątkiem od pozostawienia do naturalnego rozwoju może być także ścinanie drzew, które zagrażają bezpieczeństwu publicznemu, jeśli ryzyko z tym związane wyraźnie przeważa nad wartością biocenotyczną drzewa i nie można go uniknąć w inny sposób.
2. Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez:
 - pozostawienie strefy ok. 10 m wokół torfowisk do naturalnej sukcesji lub tworzenie stref buforowych w postaci trwałych użytków zielonych z wyłączeniem nawożenia i stosowania środków ochrony roślin.
 3. Usuwanie nalotów i podrostów drzew z powierzchni torfowiska. Zabieg powtarzać co trzy lata. Zabieg wykonać w okresie od września do 15 listopada. Biomasać wynieść poza torfowisko.

Dla siedliska 7230 i gatunku 1903:

Działanie obligatoryjne

Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno pastwiskowe i pastwiskowe.

Działanie fakultatywne

wycięcie zarośli i podrostu drzew (z wyjątkiem pojedynczych sosen) w pierwszym roku od wejścia w życie planu, w terminie od 15 sierpnia do 15 lutego. Koszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów lub wycinanie tych odrośli co roku lub raz na 2 lata (w zależności od potrzeb) w terminie od 15

sierpnia do 15 lutego kolejnego roku; obowiązek zebrania i usunięcia skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z działki rolnej lub ułożona w przyzmy, stogi lub brogi.

- 7) Zaprojektowanie działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja przedmiotowego działania umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody;
- 8) Nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony z uwagi na fakt przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła prawdopodobnie pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze, zaplanowano natomiast weryfikację wiedzy o siedliskach przyrodniczych i gatunkach mogących stanowić przedmioty ochrony, których obecności nie wykazano w ramach prowadzonych badań, zaplanowano także wykonanie analiz mogących podnieść skuteczność ochrony wybranych siedlisk i gatunków w dłuższej perspektywie czasowej,
- 9) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Na podstawie dokonanej analizy ustalono, że zachodzi konieczność wprowadzania zmian do studium:
- W przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie, w części dotyczącej ochrony środowiska – obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, zapisów: zapewnienie utrzymania dotychczasowej funkcji leśnej - terenów leśnych oraz rolniczej - terenów stanowiących łąki, pastwiska nieużytki bez możliwości zmiany ich funkcji na inną poza ochronną.
1. Objęcie szczególną ochroną siedlisk przyrodniczych:
- 3110 jeziora lobeliowe, 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto Nanojuncetea*, 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charactera* spp.), 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria* - *Caricetea*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, oraz gatunki: 1903 Lipiennik Loesela *Liparis loeselii*;
2. Zachowanie naturalności koryta, strefy brzegowej i doliny rzecznej Prądzony w granicach obszaru, wraz z położonymi w jej obrębie płatom siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), poprzez nietworzenie barier, pozostawienie bez jakichkolwiek form zainwestowania, nienaruszanie warunków wodnych;
- 3) Nielokalizowanie nowych obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej) w strefie o szerokości 100 m od linii brzegowej jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jeziorko), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo) za wyjątkiem infrastruktury technicznej i dróg leśnych (w sytuacji braku możliwości przeprowadzenia tej infrastruktury oraz dróg leśnych w innym miejscu);
- 4) Nielokalizowanie zorganizowanych kąpielisk, miejsc przeznaczonych do kąpieli, pomostów oraz innych obiektów i urządzeń służących rekreacji i wypoczynkowi w strefie brzegowej jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jeziorko), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo

Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo);

5) Niewykonywanie działań prowadzących do obniżania poziomu wody gruntowej w obrębie torfowisk oraz wpływających na stan jezior lobeliowych i ramienicowych: w tym odwadniania, konserwowania, pogłębiania istniejących rowów melioracyjnych, które oddziałują na te siedliska, tworzenia nowych rowów melioracyjnych, pozyskiwania torfu i innych działań naruszających powierzchnię gruntu;

6) Prowadzenie gospodarki ściekowej opartej o sieć kanalizacyjną w pasie o szerokości 100 m od linii brzegowej jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jezioro), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo), optymalnie - w całej zlewni bezpośredniej; dopuszcza się zbiorniki bezodpływowe na ścieki, bez możliwości lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków.

Natomiast ustalenia niżej wymienionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lipnica dla terenów położonych w miejscowościach: Borowy Młyn, Borzyszkowy, Brzeźno Szlacheckie, Brzozowo, Gliśno Wielkie, Karpno, Kiedrowice, Lipnica, Luboń, Łąkie, Mielno, Ostrowite, Osusznica, Prądzona, Wojsk, Zapceń Uchwała XXX/236/2002 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 2002-09-20;
 - 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu rekreacji indywidualnej Letnisko Borowy Młyn Uchwała XXVII/192/09 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 5 lutego 2009 roku;
 - 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu pod zabudowę letniskowo - rekreacyjną "Lipnica" położonego na działkach nr 254, 256/22 obręb Lipnica gm. Lipnica Uchwała XXIV/153/2012 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 28 września 2012 r.;
 - 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru zabudowy turystycznej w rejonie kolonii Bukowo obręb geodezyjny Borowy Młyn gmina Lipnica (dz. nr 962/1) XXV/190/2017 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 2 czerwca 2017 r.;
 - 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu w miejscowości Prądzona gmina Lipnica (dz. nr 103, 105, 106, 107), uchwała nr XXVIII/214/2017 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 29 września 2017 r.;
 - 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie Borowy Młyn gmina Lipnica (działka nr 153), uchwała nr XXVI/217/2021 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 26 marca 2021 r.
- nie wymagają wprowadzenia zmian.

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 10 pkt. 5 ustawy o ochronie przyrody obowiązującą od dnia 24 września 2023 r., plan zadań ochronnych zawiera m.in. „wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin (...)”. Powyższe zastąpiło przepis o wskazaniach „do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin”. W związku z faktem, że gminy mają czas na opracowanie planów ogólnych do końca 2025 r., sformułowano przepis przejściowy związany z powyższą zmianą – zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1688), do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, w przepisach ustaw zmienianych niniejszą ustawą (m.in. ustawy o ochronie przyrody), odnoszących się do planu ogólnego gminy, przez plan ogólny gminy należy rozumieć studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W związku z powyższym załącznik nr 6 zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, w zakresie, w jakim odnosi się do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, został sformułowany w granicach upoważnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 64 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru SOO Ostoja Borzyszkowska PLH220079. Brak takiej potrzeby

wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotów ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 13.11.2019 r., pismem znak RDOŚ-Gd-WOC.6320.38.2019.AW/AŁ podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Borzyszkowska PLH220079, podając informacje o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 13.11.2019 r.:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu („Dziennik Bałtycki” z 26.11.2019 r.)

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych. Pierwsze i drugie spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w Urzędzie Gminy w Lipnicy w dniach 23.05.2022 r. i 11.10.2022 r.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Ostoja Borzyszkowska PLH220079 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Nadleśnictwa Osusznica,
- 2) Starostwa Powiatowego w Bytowie,
- 3) Urzędu Gminy w Lipnicy,
- 4) Zaborskiego Parku Krajobrazowego,
- 5) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, oddział w Bytowie,

- 6) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, oddział w Chojnicach,
- 7) Gospodarstwa Rybackiego w Charzykowach,
- 8) Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o.o.,
- 9) PGW Wody Polskie, NW w Chojnicach,
- 10) Stowarzyszenia Blinkier,
- 11) Osoby prywatne,
- 12) Wykonawcy PZO, Klub Przyrodników,
- 13) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ponadto, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, obwieszczeniem z dnia 24.10.2022 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079 wpłynęły do powyższego organu ochrony przyrody następujące uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej:

Nadleśnictwo Osusznica, z dnia 18.11.2022 r., znak NN1.7210.17.2022:

Po przeanalizowaniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru N2000 Ostoja Borzyszkowska, Nadleśnictwo Osusznica zwraca uwagę na treść tabeli „Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania” punkt 5. siedlisko 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Zdaniem Nadleśnictwa Osusznica działanie ochronne polegające na usunięciu i wyniesieniu biomasy z powierzchni torfowiska powinno pozostać w gestii RDOŚ w Gdańsku.

Odp.: Uwagi nie uwzględniono. Zgodnie z zapisem odpowiedzialnym podmiotem za działanie ochronne jest zarówno RDOŚ w Gdańsku jak też zarządca lub właściciel terenu. Obydwa podmioty powinny to zadanie wykonać w porozumieniu.

Wójt Gminy Lipnica, pismo z dnia 17.11.2022 r. znak: OS.6320.3.2022. KK

Na terenie Gminy Lipnica zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla budowy różnych obiektów w odległości mniejszej niż 100, gdzie dotychczas nie obowiązywała ta strefa i zostało uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku lub istnieje aktualny Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, dla niektórych działek, które są w granicach obszaru. Obecnie na nieruchomościach decyzje o warunkach zabudowy nie zostały skonsumowane w związku z powyższym nasuwa się pytanie czy w takich okolicznościach na podstawie zapisów PZO jest dozwolone budowa tych obiektów (ponieważ powstają jako nowe, na które posiadają decyzję wz lub MPZP).

Odp.: Uwagi nie uwzględniono. Zgodnie z obecnym stanem prawnym w przypadku zmiany Studium nadrzędnym dokumentem są wydane już decyzje o warunkach zabudowy oraz uchwalone MPZP. Aktualizowane Studium powinno dodatkowo uwzględniać ten fakt.

Wskazania określające do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Projekt zarządzenia powinien dopuścić lokalizowanie pomostów pływających po spełnieniu warunków prawa budowlanego oraz przepisów środowiskowych. Projekt również powinien zawierać zapisy dotyczące remontów i modernizacji oraz przebudowę dróg gminnych, aby w sposób czytelny nie było problemu przy interpretacji zapisów w niniejszym zarządzeniu.

Odp.: Uwagi nie uwzględniono bowiem sformułowany zapis ma na celu wykluczenie nie tylko presji w postaci potencjalnych zanieczyszczeń, bezpośredniego zniszczenia roślinności itp. lecz ograniczenia antropopresji w postaci zwiększonego ruchu turystycznego czemu lokalizacja nowych pomostów sprzyja.

Postępowanie dotyczące zmiany studium (...) powinno zostać w całości sfinansowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska z powodu wprowadzonych ograniczeń.

W imieniu mieszkańców Gminy Lipnica na obszarach objętych szczególnymi ograniczeniami np. zakaz cięć zupełnych w drzewostanach tworzących pas bezpośrednio przyległy do brzegu jeziora o szerokości ok. dwóch wysokości drzewostanu na terenach lasów prywatnych powinna zostać ustalona rekompensata dla właścicieli tych nieruchomości.

Odp.: Uwaga nie uwzględniona. Proponowane zmiany w Studium zgodnie z intencją autorów należy prowadzić w momencie ich aktualizacji właśnie ze względu na ograniczenie dodatkowych kosztów obciążających gminę. Ponoszenie tego typu kosztów przez RDOŚ z uwagi na uwarunkowania prawne nie jest możliwe. Ponadto zgodnie z obowiązującym prawem samorządy należą do organów również odpowiedzialnych za ochronę przyrody w tym ponoszenia wymaganych kosztów. W przypadku powyższego potencjalne koszty w skali budżetu gminy są pomijalne.

Wykluczenie zrębów zupełnych w odległości dwóch wysokości drzewostanów nie naraża właścicieli na utratę potencjalnych korzyści finansowych tylko powoduje ich rozciągnięcie w czasie. Stąd wypłata ewentualnych rekompensat nie jest uzasadniona.

Lafarge Kruszywa i Beton sp. z o.o., pismo z dnia 17.11.2022 r.

Lafarge Kruszywa i Beton sp. z o.o. podnosi, iż zgodnie z załącznikiem nr 6 do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w zakresie wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, w przypadku aktualizacji Studium wskazano wprowadzenie, w części dotyczącej ochrony środowiska – obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, zapisów zapewniających utrzymanie dotychczasowej funkcji terenów leśnych oraz stanowiących łąki, pastwiska, nieużytki, bez możliwości zmiany ich funkcji na inną poza ochronną.

Lafarge Kruszywa i Beton sp. z o.o. jest firmą wydobywcą działającą na przedmiotowym terenie i zapewniającą możliwość zatrudnienia dla miejscowej społeczności. Wskazujemy, iż dokonując działalności eksploatacyjnej Spółka spełnia wszystkie wymagania środowiskowe, W szczególności zaś dokonuje pełnej rekultywacji zagospodarowanych terenów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Należy podnieść, iż brak zmiany funkcji terenu na jakąkolwiek funkcję inną niż ochrona wyłącza ze spektrum działania możliwość pozyskania do eksploatacji działek, które są złożem, a które w chwili obecnej nie są objęte tą funkcją, przy czym znajdują się w organizacyjnym sąsiedztwie istniejącej kopalni lub w odległości umożliwiającej funkcjonalny związek z istniejącą kopalnią.

Za celowe uznajemy dodanie do treści wskazania do zmian wyłączenia obejmującego udokumentowane złoża i tereny bezpośrednio do nich przylegające.

Oznaczać to będzie, iż zmiana funkcji ochronnej możliwa będzie w przypadku, gdy na danym terenie zostaną udokumentowane złoża, zatem zmiana ta nie będzie miała przypadkowego charakteru, a jedynie umożliwi

ich pozysk dla gospodarki narodowej i zapewnienia ciągłości zatrudnienia, przy zapewnieniu jednocześnie powrotu do funkcji ochronnej po ich wyeksploatowaniu i rekultywacji.

Alternatywnym rozwiązaniem jest również rezygnacja z możliwości ograniczenia zmiany funkcji i pozostawienie decyzji w tym przedmiocie organom w przypadku, gdy jakkolwiek podmiot wystąpi z odpowiednim wnioskiem, co pozwoli podejmować elastyczne decyzje w zależności od okoliczności konkretnej sprawy i podmiotu.

Odp.: Uwagi nie uwzględniono bowiem obszary cenne przyrodniczo w tym Natura 2000, powinny zachować funkcję przyrodniczą i ochronną. Zgodnie z danymi zawartymi w Studium... w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 występują liczne i wielkopowierzchniowe złoża kilkudziesięciokrotnie większe niż te udokumentowane w granicach obszaru „Ostoja Borzyszkowska”. Zgodnie z zapisami Studium (pkt. 2.2.11 Złoża "Borzyszkowy", „Gliśno”, „Ostrowite” stanowią jedne z największych złóż kruszywa pospolitego w Polsce – mają znaczenie ogólnokrajowe. Pozostałe złoża są mniejsze i mają znaczenie lokalne lub w skali regionu). W granicach obszaru obecnie (Studium... oraz MPZP) nie ma nowych terenów przeznaczonych pod wydobycie kruszywa. Dlatego zaproponowano zapisy do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica, który wskazuje na „zapewnienie utrzymania dotychczasowej funkcji terenów leśnych oraz stanowiących łąki, pastwiska, nieużytki, bez możliwości zmiany ich funkcji na inną poza ochronną”.

Znaczy to, że należy utrzymać w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipnica (w przypadku jego aktualizacji) dotychczasową funkcję leśną – terenów leśnych oraz rolniczą – terenów stanowiących łąki, pastwiska i nieużytki, bez możliwości ich zmiany na inną poza ochronną.

Joanna i Marek Dopierała, Czechowice-Dziedzice, 13.11.2022 r.

W projekcie Zarządzenia, o którym mowa powyżej w załączniku nr 6 istnieje następujący zapis:

"W przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie, w części dotyczącej ochrony środowiska - obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, zapisów zapewniających Utrzymanie dotychczasowej funkcji terenów leśnych oraz stanowiących łąki, pastwiska, nieużytki, bez możliwości zmiany ich funkcji na inną poza ochronną:

3) nie lokalizowanie nowych obiektów i urządzeń budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej) w strefie o szerokości 100 m od linii brzegowej jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jezioro), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo) za wyjątkiem infrastruktury technicznej i dróg leśnych (w sytuacji braku możliwości przeprowadzenia tej infrastruktury oraz dróg leśnych w innym miejscu) oraz linii ciągłej zabudowy z nie zbliżaniem się do linii wody.

Czy w związku z powyższym, należy rozumieć ten zapis jako zakaz budowy nowych obiektów, zgodnie z punktem 3 załącznika nr.6, w pobliżu konkretnych w/w jezior, czy zakaz będzie dotyczył całego obszaru Natura 2000 Ostoja Bożyszkowska (załącznik nr 2 Zarządzenia), a w szczególności w pobliżu jeziora Bożyszkowskiego, które dotyczy nas bezpośrednio.

Pragniemy dodać, że na dzień dzisiejszy istnieje możliwość uzyskania warunków zabudowy oraz pozwolenia na budowę na terenach przyległych do jeziora Bożyszkowskiego jeśli są to np. łąki czy pastwiska określonej klasy, przylegające do innych zabudowanych nieruchomości zachowując odpowiednią odległość i oczywiście spełniając szereg dodatkowych warunków zawartych we wniosku o warunki zabudowy.

Czy wyżej cytowany zapis załącznika nr.6 Zarządzenia, po uwzględnieniu go w Studium Uwarunkowań Gminy Lipnica nie wpłynie negatywnie na możliwość uzyskania warunków zabudowy na terenach innych niż te wymienione w pkt.3 w/w załącznika. Dotyczy to różnego typu obiektów, jak to zwykle bywa na terenach rolnych.

Odp. Pismo nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.44.2019.AW. z dnia 24.11.2022 r.

W odpowiedzi na pismo z dnia 13.11.2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku przedstawia stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Zapis zamieszczony w projekcie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, w załączniku nr 6, o treści: „W przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie, w części dotyczącej ochrony środowiska – obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, zapisów zapewniających „Utrzymanie dotychczasowej funkcji terenów leśnych oraz stanowiących łąki, pastwiska, nieużytki, bez możliwości zmiany ich funkcji na inną poza ochronną:

3) nie lokalizowanie nowych obiektów i urządzeń budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej) w strefie o szerokości 100 m od linii brzegowej jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jeziorko), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo) za wyjątkiem infrastruktury technicznej i dróg leśnych (w sytuacji braku możliwości przeprowadzenia tej infrastruktury oraz dróg leśnych w innym miejscu) oraz linii ciągłej zabudowy z nie zbliżaniem się do linii wody” dotyczy jezior: **Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jeziorko), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo).**

Nie ujęto tu jezior ramienicowych: Borzyszkowskie, Wiejskie, Gwiazdy, gdyż są to jeziora duże powierzchniowo, umiarkowanie głębokie (Wiejskie) lub głębokie (Borzyszkowskie, Gwiazdy), przez co są dość odporne na degradację. Wyłączenie m.in. z powyższego zapisu tych jezior ma na celu skanalizowanie ruchu rekreacyjnego i turystycznego na te konkretne jeziora, celem odciążenia pozostałych zbiorników spod ww. presji. Wyżej cytowany zapis stanowiący wskazanie do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipnica (Uchwała Nr XVII/130/2016 Rady Gminy w Lipnicy z dnia 01 września 2016 r.) umożliwia uzyskanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z wymogami zawartymi w art. 61 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503, 1846) oraz odrębnymi przepisami na terenach wymienionych w pkt. 3 załącznika nr 6 projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku za wyjątkiem pasa 100 m od brzegów jezior: Głodne, Długie, Brzezinek Wielki, Kuchenek, Piaszno, Trzebielsk, Prądzona (Jeziorko), Bezimienne k. Gwiazdy, Osowo Duże, Taran, Piaszczynek, Gwieździniec, Brzezinek Mały, bezimienne na północ od jeziora Taran i na zachód od Jeziora Gwiazdy (Odstowo) oraz na wszystkich pozostałych terenach, które w obecnie obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipnica są przeznaczone, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej, na kształtowanie przestrzeni osadniczej i produkcyjnej.

Jednocześnie należy pamiętać, że w procesie planowania nie podlegają dyskusji wymogi wynikające z prawa wspólnotowego i krajowego. Plan zadań ochronnych nie jest też sposobem na zwolnienie przedsięwzięć ani planów z obowiązujących procedur związanych z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile takiej wymagają. Proces sporządzania projektu planu zadań ochronnych nie jest również miejscem negocjacji dopuszczalności lub niedopuszczalności jakichkolwiek inwestycji mogących znacząco oddziaływać na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

W podejściu do środowiska, w tym do obszarów Natura 2000, obowiązuje tzw. zasada przezorności. Jest to zasada zapisana w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który na mocy Traktatu Ateńskiego i art. 87 Konstytucji RP jest źródłem prawa w Polsce. Zasada przezorności oznacza, że „nie rozwiane wątpliwości muszą być interpretowane zawsze na korzyść środowiska przyrodniczego”. W szczególności, na działania mogące potencjalnie zaszkodzić środowisku można zezwolić tylko wtedy, gdy rozwieje się wszystkie racjonalne wątpliwości i uzyska pewność, że negatywne oddziaływanie nie wystąpi. Jeżeli występuje niepewność, co do istnienia lub zakresu zagrożeń, należy przyjąć środki ochrony bez konieczności oczekiwania, aż rzeczywistość i powaga tych zagrożeń zostaną w pełni wykazane, tj. potrzebne działania na rzecz ochrony przyrody należy podjąć nawet wtedy, gdy nie ma jeszcze niezbitych dowodów, że będą one skuteczne.

Finalizując prace nad treścią projektu zarządzenia zaszła potrzeba wprowadzenia zmian w treści projektu. Poprawiono treść działań dotyczących ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oraz działań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych. Usunięto zapis („w trakcie obowiązywania planu”). Potrzeba usunięcia tego zapisu wynika z obecnego stanu prawnego, zmiany art. 28, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, który obecnie brzmi „Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków”. Ustawodawca usunął z ustawy zapis dotyczący obowiązywania planu zadań ochronnych przez 10 lat. Plan zadań ochronnych jest dokumentem nie mającym ram czasowych, jeżeli chodzi o okres obowiązywania.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych system.sios.pl (pod numerem karty 84/2025).

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o *ochronie przyrody*, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Wojewoda Pomorski pismem z dnia 19 lutego 2026 r. znak: PN-I.0041.20.2026.KJ, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borzyszkowska PLH220079, nie wnosząc żadnych uwag.